

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмала.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Льондонська подорож Любета.

(X) Президент французської республіки Любєт вернув з подорожі до Лондону. Король Едвард з світлою свитою супроводив президента і сердечно з ним розпрацавався і з сего можна догадувати ся, що сердешні взаємини тривали аж до останньої хвили.

Що привіз Любєт із сеї політичної подорожі для своїх земляків, які осягнув позитивні придбання, годі на разі сказати. Але коли вірити голосам міродатних дневників, (а нема причини сумнівати ся), то вислід Льондонської подорожі відноситься більше до моральних познаник, як до конкретних умов. Сих придбань не можна би ніяк втиснути яко актива до політичного білянсу, а можна лише говорити про певні підвалини взаємного довіря поміж обидвома державами. Так н. пр. Daily Telegraph говорить у вступній статі: «Вислід подорожі короля Едварда до Парижа і подорожі Любєта до Лондону є такий, що тепер втворила ся атмосфера вирівняня і взаємної ввічливости і згідливости. Зовсім поважно, без всяких засторог і пересади запевняємо, що в тій хвилі нема ніякої трудности поміж Англією а Францією, яка не дала би ся зовсім вдоволяючим способом управилити».

Задля цікавости годить ся споміж привітних статей з часів побуту Любєта в Лондоні згадати про одну статю, в якій говорить ся навіть про тридержавний союз між Росією, Францією і Австро-Угорщиною. Daily News пише іменно: «Франція стоїть сьогодні в Європі кріпше, як колинебудь перед 1870. р. Її союз з Росією, який свого часу видавав ся Англичанам на перший погляд так дивоглядним, уважають сьогодні яко найзнаменитше дипломатичне діло. Перед тим союзом була Франція в Європі відокремлена. Тепер в дійсности Німеччина стоїть окремо. Тридержавний союз змалів, а зріс дводержавний. Австрія і Італія є сьогодні непевними союзниками Німеччини, але Росія є певним і кріпким союзником Франції. Умови між Францією і Росією вказують на те, що властиво можна говорити про тридержавний союз між Росією, Австрією і Францією. На всякий спосіб находить ся Німеччина поміж двома огнями і приневолена до оборони. Німецький цісар мусить вести непопулярну політику підлещування Англії... Бісмарк посіяв смочі зуби, а з того зійшли оружні люди».

Daily Chronicle робить знов доволі ясні порівняня: «Мали ми гостей, яких принімано виставно, але без чувства тепла. Лише гостина одного мужа могла би нам бути так бажана, як президента Любєта, а его прощанє визивало би такий самий жалє. Сим мужем є президент Рузвельт». Одначе се доперва покаже ся, що вибуяла фантазия приязни англійского дневникарства потвердить ся і в найблизших епірних питаннях, які можуть виринути поміж Англією а Францією в кольоніальних справах.

З краю і держави.

Розбите Австрії страх як пахне польській гакаті. Від коли Всеволяки підняли клич відокремленя Галичини, поветають найріжнородніші проєкти, в який спосіб дійти до того. Замість теперішнього дуалізму держави, проєктують федералізм, в яким разом з Чехами, Поляки хотіли-б грати першу скрипку. При нагоді хорватских заворушень також і Хорватів припускали ласкаво до того розділу Австрії між себе, а від міністеріяльного пересилєня в Угорщині здає їм ся, що вже ось-ось недалеко до ціли. Один з краківских дневників писав на сю тему: «Помотанє подій і відносин у Відні і Будапешті справляє, що не може бути мови про кабинетове тільки пересилєнє у Відні, але зарисувало ся загальне, державне пересилєнє. Струї, які панують на дворі є необчислимі і незвісні; не можна абсолютно передвидіти напрямку і значіня децїзній цісаря. Не менше можна на певно розпізнати і оречити, що ані у Відні, ані в Пешті не стане ся еще тепер нічого рішучого, нічо, що вже давало би вираз конечности змін в відношеню обох половин держави до себе: змін устрою цілої держави. Шє дїярі і стара бюрократия намагають ся боронити збанкрутований дуалізм. Тому на разі найблизші зміни так у Відні, як у Пешті будуть лише провізориями, пробою відрочєня змін; нічого не полагають, не отворять жадної дороги виходу. Непевність і позірний спокій потреває кілька тижнів, потім з тим більшою силою вибухне загальне державне пересилєнє в осєні». Таке вмовлюване в польську суспільність, що стоїть туй перед фазою перестрою держави, має підготовити і ободрити єї до живійшої акції в справі утворєня польської держави з Галичини, як се пропагує Slowo polskie в своїх статях про відокремленє Галичини.

В угорекім соїмі веде ся дальше обструкція за помочию обструкційних бесід. Вчєра президент гр. Аюні присьвятив згадку пам'яті бл. п. міністра Каляя, а відтак пішли обструкційні промови аж до замкненя засіданя. Видійшою подією є письмо Франца Кошута, яке він у формі запрошеня розіслав до всіх сторонництв: «Шановний п. товаришу! Не як презєс сторонництва независимости, але як посол підношу гадку конференції. Наші митові і торговельні справи не є упорядковані, майже від десяти літ панує провізория на поли наших економічних справ. Коли поставимо собі перед очи зовсім недвозначні диспозиції наших санкціонованих законів, то мусимо сказати собі, що здійсненє нашої економічної самостійности є туй перед нами, помимо затїй тих, що поводують ся противним інтерєсом.

«Щоби се не стало ударємненє, мусять всі приклонники економічної самостійности розпочати акцію рамя при рамени. Тому маємо не обхідний обовязок, еще перед розпочатєм важних парламентарних розправ розглянути ся в наших поглядах. Коли поділюете мою гадку, то прошу в цілі обговорєня сеї справи прибути ві вторник, дня 14. с. м. о год. 5. пополудні до конференційної салі палати послів». Ся конференция може ще дальше розвільнити карність в ліберальнім таборі, між яким вже і так ліве крило приклонює ся до звучних кличів самостійности Угорщини. Та попри се і скрайна опо-

зиция не засипляє грушок в попелі. Пос. Барабаш скликав велике віче в Петервардайні, де промовляв про теперішню ситуацію, а нині 15. с. м. має відбутися у него засіданє тих послів, котрі хотять дальше провадити обструкцію проти теперішнього кабінєту. Числять, що прибуде не менше 20-ти учасників; они мають установити комітет до кермованя обструкцією і економічного розложєня сил так, щоби на довший час могла успішно здержати парламентарну машину.

Вєнямин Каляй.

Передвчєра, в 25-літні роковини голосного берлінского трактату, помер у Відні міністер державних фінансів Вєнямин Каляй. При даті его смерти, згадує ся роковини трактату, унормуваншого «східну квестію» на Балкані тому, бо сей трактат є підставою діяльности Каляя, его житєвого живива. Берлінський трактат, як звісно, повірив Австрії окупацію і паціфікацію Босни та Герцєговини. Після оружної окупації місією адміністраційну і заразом цивілізаційну повірено Каляєви. Від тогди він, хотяй мєншав у Відні, був так виключно занятий босняцкими справами, що попри свої обовязки як міністер державних фінансів, не брав вже жадної участи в політичнім житю держави.

Босну та Герцєговину обїздив Каляй майже що року, знав всіх видійших урядників і діячів та стояв у безвастаннім контактї з країною, яку, можна сказати, здобув для європейської культури. Знамените урядженє адміністрації, заведєнє юрисдикції, побудованє цілої сїти гостинців, залізних шляхів та телеграфічних ліній, піднесєнє краєвого рілництва і годівлі уліпшєних рас товару та овец — се все творить живий пам'ятник слави Каляя. А над все важним є ся оглядність і справедливість, з якою зумів погодити інтерєси, злагодити взаїмні упередженя і привести до мирного пожитя таке мішанє під національним і конфєсійним зглядом, а ворожо супротив себе настроєнє населєнє, як се було в Босні та Герцєговині.

Вєнямин Каляй уродив ся в Наїкаль на Угорщині 22. грудня 1839 р. зі знатної, шляхоцької родини. По укінченю студій посьвятив ся політиці і публіцистиці, розглянувши ся по світі в далеких подорожах. Між иншими перекладав Стюарта Міля з англійского, написав «Историю сєрбської літератури», «Историю Сєрбії», «Політику Росії на Сході» і др., та дописував до ріжних дневників, а навіть сам редагував короткий час «Кєлят Нєпє» (Східний варід).

Тим способом звернув на себе увагу міродатних політичних сфер і вже в р. 1869 іменував его Андраси консулом в Білгороді, де виявив ся знаменитєм дипломатом і віддав великі прислуги нашій державі. Кілька літ пізнійше подав ся до димісії і вступив на парламентарну арену. В угорекім соїмі заняв відразу визначне місце, а завсїгди боронив справи унії Угорщини з Австрією проти проявляючих ся малярских мальконтєнтів. В р. 1878. поклавено Каляя до міжнародної комісії, яка мала вготовити організаційний статут для східної Румєлії, а вже в р. 1879 іменовано его шефом секції в міністерстві заграничних справ, де перєсвідчено ся про великі дипломатичні і юридичні спосібности

Надіслане.

Спеціаліст недуг горла і грудий
Др. ЄВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клінічний і заведення лічногого в Шавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняків ч. I, II пов. (Народний Дім).
11(62-2)

НАРОДНІ ІМНИ:

**Ще не вмерла Україна!
Не пора!**

на картоновім папері видала «Народна Рада».
Набувати можна в «Народній Канцелярії» у Львові (Ринок 10.) по 2 К за 100 примірників. На поштову оплату належить долучити 20 сот. Менше як 100 прим. не висилає ся. (16-20)

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

купує і продає
всякі
папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшій курсі денним, не числячи ніякої провізії.

Тополя
Т. ШЕВЧЕНКА.

Серія перелісних листів (8 штук) з гарними ілюстраціями (чорними і кольорованими) до Шевченкової балади «Тополя» вийшла пакладом С. Гальберга в Бучачі. Набувати можна серіями і поодинокі у пакладці та у всіх більших книгарнях і торговлях.
Ціни низькі.

1(29—40)

„Тревоги автора і видавника“

(гумористична подія з природи)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.).

ЗАМКНЕНЕ РАХУНКІВ

Товариства Взаїмних Обезпечень в Кракові.

Рахунок доходів і страт з ділу житєвого за час від 1. січня до 31. грудня 1902. р.

РОЗХІД.

ПРИХІД.

		К	с.	К	с.			К	с.	К	с.
I	Виплати платних забезпечень і рент менше уділ товар. контрасекур.	2,344.309	07	2,129.246	11	I	Перенесенє фондів з попередного року	23,339.103	—		
II	Виплати за викуплені поліси менше уділ товар. контрасекур.	285.439	45	256.633	35	II	Резерва на виплату неуправильнених шкід з попередного року	1,440.566	95	21,898.536	05
III	Дивіденда обезпеченим виплачена			67.773	06		менше уділ товар. контрасекур.	291.145	08		
IV	Загальні видатки заряду			859.708	08		менше уділ товар. контрасекур.	30.000	—	261.145	08
V	Відписи і інші видатки			80.411	91	III	Зібрані премії	3,506.589	15		
VI	Резерва на біжучі виплати шкід менше уділ товар. контрасекур.	314.541	24	264.749	04	IV	Прихід з льокації капіталів	94.424	80	3,412.164	36
VII	Стан фондів з кінцем рахункового року менше уділ товар. контрасекур.	24,485.827	99	23,113.177	71	V	Інші приходи			1,217.788	97
VIII	Дохід	1,372.650	28	270.619	20					252.684	01
				27,042.318	46						
										27,042.318	46

Рахунок білянсу з ділу обезпечень на житє.

АКТИВА.

ПАСИВА.

		К	с.	К	с.			К	с.	К	с.
I	Запас касовий			17.985	45	I	Резерви доходів, капіталів			1,602.746	21
II	Розпорядальні належитости в кред. інституціях і касах щадничих			479.189	25	II	Фонд на різницю курсів			185.161	10
III	Реальности			335.000	—	III	Резерва і перенесенє премії			21,254.454	30
IV	Вартісні папери після курсу з дня 31. грудня 1902			5,893.653	18	IV	Резерва на неуправильнені шкоди			264.749	04
V	Векслі в портфелю			132.385	—	V	Фонд на дивіденду для обезпечених			70.816	10
VI	Позички гіпотечні			7,936.926	74	VI	Сальда пасивні рахунків з товариствами контрасекураційними			23.173	51
VII	Позички на власні поліси			3,074.719	49	VII	Ріжні вірителі			285.361	58
VIII	Позички стоваришенням			2,075.958	42	VIII	Ріжні кавці			34.058	03
IX	Позички обезпеч. на застав платні			3,114.341	85	IX	Фонд емеритальний аквізиторів ділу житєвого			33.363	20
X	Сальда чинні рахунків з товариствами контрасекураційними			65.541	29	X	Дохід			270.619	20
XI	Залеглости в агенціях і філіях			501.343	74						
XII	Ріжні довжники			463.399	83						
XIII	Ефекти кавційні			34.058	03						
				24,124.502	27					24,124.502	27

Краків, дня 1. січня 1903. р.

ДИРЕКЦІЯ:

КОМІСІЯ РАХУНКОВА:

Зенон Слонецький.

Ігнатий Глажевский.

Др. Густав Ромер.

Др. К. Ліповский.

К. Агопсович.

М. Сендзімір.

Начальник ділу обезп. на житє:

Начальник бюра рахункового:

Едвард Шанцер

А. Шишкевич.

правительственно автор. технік асекураційний.

Поділ доходу.

		Відділ огнев.		Відділ град.		Відділ житєв.	
1	Дивіденди	998.814	73	—	—	101.025	23
2	Вивінованє фондів	70.679	68	15.765	18	169.593	97
3	Фонд на ремунерацію	63.607	17	—	—	—	—
4	Уморенє позички з фонду резервового	175.065	39	148.300	78	—	—
	Разом	1,308.166	97	168.065	96	270.619	20